

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 25 czerwca 2025 r.
sprawy **M. K.**
uniewinnionego od zarzutu z art. 207 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej
od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze
z dnia 19 grudnia 2024 r., sygn. akt VII Ka 583/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Nowej Soli
z dnia 21 marca 2024 r., sygn. akt II K 1051/21,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć oskarżycielkę posiłkową A.K. kosztami postępowania kasacyjnego.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

M. K. został oskarżony o to, że „w okresie od stycznia 2007 r. do 7 września 2020 r. w P. w miejscu wspólnego zamieszkania znęcał się psychicznie i fizycznie nad swoją żoną A. K. w ten sposób, że często znajdując się pod wpływem alkoholu, wyzywał ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe oraz poniżające, zakłócał spoczynek nocny, awanturował się i wywoływał kłótnie, podczas których wyganiał

pokrzywdzoną z domu, niszczył sprzęty domowe, a nadto bił ją otwartą dłońią po twarzy, szarpał, ciągał za włosy i wykręcał ręce”, tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Nowej Soli, wyrokiem z dnia 21 marca 2024 r., sygn. akt II K 1051/21, uniewinnił M. K. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Prokurator oraz pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wnieśli apelacje od wyroku Sądu I instancji, zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej zarzucił wyrokowi dowolną ocenę materiału dowodowego, a w rezultacie przyjęcie błędnych ustaleń faktycznych, że działania M. K. nie nosiły cech znęcania się. Wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie M. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu przestępstwa.

Prokurator zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę, wnosząc o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Nowej Soli do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, wyrokiem z dnia 19 grudnia 2024 r., sygn. akt VII Ka 583/24, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając „rażące naruszenie prawa procesowego, które mogło mieć istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku - art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., przez zaaprobowanie przez Sąd Okręgowy sposobu procedowania Sądu Rejonowego w Nowej Soli, wyrażającego się w dokonywaniu ustaleń będących podstawą do uniewinnienia oskarżonego wbrew zasadom doświadczenia życiowego i zasadom prawidłowego rozumowania, co determinuje sposób dokonania ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego i jego ocenę przez Sąd Okręgowy jako rażące naruszenie reguł procedowania, co miało wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku uniewinniającego, mimo że z zeznań jedynych świadków W. K. , K. K. wynika, że oskarżony znęcał się nad swoją żoną od wielu lat oraz z zeznań biegłych D.M. i A.S., które potwierdziły wiarygodność zeznań małoletnich dzieci a nadto biegła D.M. wskazała konkretnie okres tj. od 6 roku ich życia od którego dzieci mogły zrelacjonować co działo się w ich domu.”

Podnosząc powyższe, pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu

Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Nowej Soli do ponownego rozpoznania.

W pisemnych odpowiedziach na kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej prokurator oraz obrońca oskarżonego wniesli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, toteż podlega rozpoznaniu i oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi rażące naruszenie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 2 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., poprzez zaaprobowanie przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze „sposobu procedowania Sądu Rejonowego w Nowej Soli, wyrażającego się w dokonywaniu ustaleń będących podstawą do uniewinnienia oskarżonego wbrew zasadom doświadczenia życiowego i zasadom prawidłowego rozumowania”, czego efektem było zaakceptowanie poczynionych przez Sąd *meriti* ustaleń faktycznych.

Lektura akt sprawy oraz analiza przebiegu postępowania nie potwierdza, iżby w toku postępowania odwoławczego doszło do zarzucanych w kasacji nieprawidłowości lub zaniedbań.

Zdaniem pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, o niezgodnej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego przez oba Sądy orzekające w niniejszej sprawie świadczy niedostateczne wzięcie pod uwagę treści zeznań małoletnich dzieci oskarżonego, które były naocznymi świadkami stosowania przez ojca wobec ich matki przemocy fizycznej. Należy zwrócić uwagę, że Sąd I instancji, oceniając te dwa dowody, uznał je za wiarygodne, w zakresie w jakim pokazywały na czym opierały się i jak nawarstwiały się pomiędzy małżonkami wzajemne nieporozumienia. Jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, iż opisane przez tych świadków sytuacje i zachowania, obejmujące również jednorazowe incydenty z naruszeniem nietykalności cielesnej pokrzywdzonej, nie świadczą o wypełnieniu przez M. K. znamion przestępstwa z art. 207 § 1 k.k. Ocenę tę podtrzymał Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, rozpoznający apelacje wniesione na niekorzyść od wyroku uniewinniającego. Stwierdził on przede wszystkim, że ustalenia dokonane przez Sąd I instancji nie wykraczają poza granice swobodnej oceny dowodów i

zostały poczynione na podstawie kompletnego materiału dowodowego, ocenionego w sposób zgodny z wymogami art. 7 k.p.k., co znalazło należyte odzwierciedlenie w treści uzasadnienia (por. str. 6 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Zauważył ponadto, że zeznania pokrzywdzonej oraz jej dzieci nie podważają zasadności rozstrzygnięcia uniewinniającego, zwracając przy tym uwagę na brak umiejscowienia przez dzieci w czasie relacjonowanych wydarzeń z użyciem przemocy (takich zdarzeń każde z małoletnich było świadkiem jednokrotnie), a także koncentrację ich depozycji na bieżącym konflikcie rodziców wokół spraw majątkowych i zmiany miejsca zamieszkania.

Analiza zeznań małoletnich w kontekście pozostałego materiału dowodowego nie wskazuje na to, aby sytuacje, których dzieci były naocznymi świadkami, świadczyły o znęcaniu się ich ojca nad matką. Dowody zebrane w sprawie jednoznacznie wskazują na narastający z biegiem lat, a zintensyfikowany po powrocie oskarżonego do kraju spór między rodzicami, przejawiający się kłótniami, a nawet awanturami, stosowaniem wzajemnie wyzwisk i wyrządzaniem drugiemu małżonkowi przykrości. Wiele wskazuje na to, że także niniejsze postępowanie stanowi kontynuację tego konfliktu między M. K. a A. K. . Wzajemna agresja (choćby słowna) małżonków wyklucza uznanie, że jedna ze stron tej relacji była tą dominującą. To natomiast – a więc przewaga agresora – stanowi immanentny element przemocy, stanowiącej przejaw znęcania się jednej osoby nad drugą. Píše o tym Sąd drugiej instancji na stronie 10 uzasadnienia wyroku. Znamionnym jest, że oskarżenia pokrzywdzonej w stosunku do męża pojawiły się dopiero po wszczęciu postępowania rozwodowego. Wcześniej, mimo zgłaszania Policji nadużywania przez M. K. alkoholu, co wpływało na jego zachowanie, podczas interwencji przeprowadzanej przez funkcjonariusza Policji E. M. , A. K. stanowczo zaprzeczyła, by dochodziło do przemocy w rodzinie.

Obydwa Sądy orzekające w niniejszej sprawie wzięły pod uwagę wszystkie zgromadzone dowody, w tym zeznania małoletnich dzieci zwaśnionych stron. Obydwa wyraziły też krytyczną ocenę relacji panujących między małżonkami po powrocie M. K. do ojczyzny, wskazujących na rozpad ich więzi oraz trwałą i eskalujący konflikt. Jednocześnie obydwie Sądy zgodnie uznały, iż sytuacja ta, na

którą składały się także negatywne zachowania oskarżonego, nie stanowi podstawy do pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 207 § 1 k.k.

Znamie "znęcania się", określające zachowanie sprawcy przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., zachowało w wykładni swój potoczny sens, a zatem odnosi się do zadawania komuś cierpień (fizycznych lub psychicznych), męczenia, dręczenia, pastwienia się nad kimś. Oznacza więc działanie lub zaniechanie, polegające na umyślnym zadaniu bólu fizycznego lub dolegliwych cierpień moralnych, powtarzającym się lub jednorazowym, lecz intensywnym i rozciągniętym w czasie. Istota przestępstwa znęcania się polega na jakościowo innym zachowaniu się sprawcy, aniżeli na zwyczajnym znieważaniu lub naruszaniu nietykalności cielesnej osoby pokrzywdzonej, przy czym o uznaniu za "znęcanie się" zachowania sprawiającego cierpienie psychiczne ofiary powinna decydować ocena obiektywna, a nie subiektywne odczucie pokrzywdzonego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 marca 2023 r., V KK 12/23). W ten sposób interpretując użyte w treści art. 207 § 1 k.k. znamie czasownikowe „znęca się” należy uznać, że zachowania M. K. względem żony, A. K. , nie mieściły się w powyższym opisie, toteż nie było podstaw do uznania go za winnego dokonania zarzucanego przestępstwa.

W podsumowaniu, odnosząc się bezpośrednio do treści zarzutu kasacyjnego, trzeba stwierdzić, że postępowanie odwoławcze w niniejszej sprawie nie tylko zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy i wnikliwy – o czym najlepiej świadczy obszerność oraz jakość wywodów Sądu Okręgowego w zielonej Górze – ale również doprowadziło Sąd *ad quem* do prawidłowych rezultatów. Kasację pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej należało w tej sytuacji oddalić, uznając ją za oczywiście bezzasadną.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, przy czym o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]

